

Oppsummering av svarene

Plan- og bygningsetatens (PBE) forslag til høyhusstrategi for Oslo vil møte betydelig motstand i Bystyret. Det dokumenterer svarene på de fire spørsmålene som Aksjon for human byutvikling har stilt partiene på Rådhuset – og som også Oslo byaksjon har bidratt med svar på. Vår hovedkonklusjon er at partiene ikke ønsker høyhus i et slikt omfang som PBE har foreslått. Partiene ønsker dessuten å ta utgangspunkt i konkurete forslag fra grunneirne når de skal vurdere et prosjekt – dette som en motsetning til at man først, som PBE foreslår, utpeker at et sted er egnet for høyhusutbygging med et fastsatt høyde/etasjemål og så vurderer prosjekter. Venstre og SV er tydelige med klart nei til høyhus på generelt grunnlag. FrP vil ta utgangspunkt i forslag fra grunneierne. Høyre vil sette grense på 20 etasjer, og er konkret i mot enkelte signalbygg langs Ring 3. Arbeiderpartiet vil trolig først tilkjenne sine synspunkt etter valget. KrF har ikke svart.

Spørsmål 1: For eller mot høyhus?

Svarene må ses i forhold til PBEs forslag om å utpeke en rekke steder i Oslo som egnet som høyhus. Motstanden mot denne type tenking fremstår som tverrpolitisk massiv blant partiene. PBE sitt forslag innebærer i praksis at man på forhånd – før konkrete forslag foreligger - godkjenner høyhusbebyggelse på disse stedene. Motstykket til dette er at man først blir presentert for forslag til nye bygg, og at man så vurderer disse. Klarest i sin tale er Venstre som er i mot bygging av høyhus. SV er i utgangspunktet ikke for høyhus på noen av de omtalte stedene (Strandsonen i Oslo inkludert Bjørvika, Vestbanen, Smestad, Majorstua, Skøyen, Lysaker, Forskningsparken, Nydalen, Grefsen, Økern, Ensjø og Bryn. FrP ønsker i utgangspunktet ikke høyhus noen av stedene som PBE har foreslått, men vil ta stilling til planer fra grunneierne. FrP deler standpunkt med Oslo byaksjon. Høyre vil sette en grense på 20 etasjer for fremtidige høyhus, ønsker ikke at ny høyhusbebyggelse som enkelte signalbygg langs Ring 3 skal forekomme, går i mot høyhus på Vestbanetomten, men mener forholdene ligger til rette for noen høyhus i Bispevika og Vaterlandsområdet (dog maks 20 etasjer). Arbeiderpartiet understreker at svaret er foreløpig, og har i sitt kommunevalgsprogram vedtatt at det kan bygges høyhus når det er en del av en helhetlig plan. Dette er uklart – en helhetlig plan kan være for et område, men høyhusstrategiforslaget til PBE er også en helhetlig plan.

Spørsmål 2: Omkamp om Vestbanetomten?

Partiene presiserer at fremdrift i prosjektet er sterkt ønsket, og at forslag som kan bremse opp prosjektet følgelig er uønsket. Arkitektmiljøet vil oppfatte det som uryddig med ny konkurranse med samme utgangspunkt, og SV fremhever at bystyret ikke kan tvinge Statsbygg som eier tomten til å gå en ny runde/omkamp.

FrP ønsker ikke omkamp, men klargjør ikke bakgrunnen for dette. Både Høyre og Venstra ønsker å holde fremdrift i prosjektet. Høyre går i mot høyhus på Vestbanetomten. Venstre er åpen for omkamp på visse premisser, men er altså uansett i mot høyhus på generelt grunnlag. Arbeiderpartiet mener planene for området må endres, og mener at utbyggingsplanene skal ta høyde for et lavere volum enn det som ble vedtatt. SV ønsker også høyhus ned, og justering av flere andre deler av prosjektet. Partiet forutsetter at det reguleringsmessige arbeidet sørger for at nødvendige tilpasninger gjøres, og vil avvende byrådets forslag. Alternativet er å forkaste planen! Oslo byaksjon ønsker ikke omkamp.

Spørsmål 3: Godtar partiet byggehøyder og utnyttelsesgrader i Bjørvika?

Både FrP, Høyre og SV svarer et klart ”nei”. Venstre også i og med at partiet er tilfreds med at behandlingen i byrådet har redusert byggehøydene og utnyttelsesgradene vesentlig, og ønsker å redusere utnyttelsen ytterligere særlig foran Middelhalderparken. Arbeiderpartiet har ikke behandlet saken ferdig internt i partiet, og vil i likhet med FrP komme tilbake med utdypet ståsted. Oslo byaksjon svarer ja.

Spørsmål 4: Vil partiet forespørre lokalmiljøet på tidlig tidspunkt?

Frp, Høyre, Venstre, SV og Oslo byaksjon er i klar favør av dette. Høyre mener dette allerede er ivarettatt av Plan- og bygningslovens paragraf 16. Venstre understreker at til og med en del utbygere er i ferd med å forstå at dette kan være i deres interesse!, og mener at lokalmiljøet må delta i planarbeid som i dag pågår mellom utbygger og PBE. SV går inn for at det utarbeids områdeprogrammer/bydelsvise programmer hvor lokalmiljøet gjennom velforeninger bidrar til utarbeidelse av selve planen. Arbeiderpartiet mener at politiske myndigheter engasjeres tidlig i utbyggingssaker, og vil snu tendensen hvor velforeninger o.a. må klage i retning av at det legges opp til større reguleringsplaner og helhetlig planlegging av området slik at man får innspill/deltakelse i forkant av utbygging.

Tabellarisk oppstilling av spørsmålene med svar fra partiene

	FrP	Høyre	KrF	Venstre	Ap	SV	Oslo byaksjon
1. Er partiet for eller mot bygging av nye høyhus i Oslo (12 etasjer eller mer)? Dersom partiet er for, hvilke av disse stedene som er foreslått av Plan- og bygningsetaten ønsker dere høyhus: Strandsonen i Oslo inkludert Bjørvika, Vestbanen, Smestad, Majorstua, Skøyen, Lysaker, Forskningsparken, Nydalen, Grefsen, Økern, Ensjø og Bryn?	FrP er et liberalistisk parti, "ønsker" ikke noe av dette, men vil ta stilling til de planene grunneierne har. Vi er imidlertid imot å sette en generell grense for høyder. En bygnings estetiske verdi er ikke proporsjonal – eller omvendt proporsjonal – med høyden. Noen lave hus er pene, noen er det ikke. Noen høye hus er flotte, mens andre er helt mislykkede. Noen steder vil det være unaturlig å nekte høyere bygninger enn 12 etasjer.	Høyre ønsker at Oslo skal utvikle seg til en moderne og fremtidsrettet by som ivaretar byens karakteristiske trekk, utvikler nye områder og fornyer de nedslitte. På den måten ivaretar vi mangfoldet i bygningsmassen og variasjonen mellom de forskjellige områdene og funksjonene i byen. Oslo bys unike karakter kjennetegnes ikke av høyhus med høyder over 20 etasjer og bør heller ikke gjøre det i fremtiden. Høyre vil isteden tillate en noe		Venstre er mot bygging av flere høyhus i Oslo. Venstre ønsker en åpen by, og vi vil ikke gå inn for høyhus på noen av de stedene som er foreslått av Plan- og bygningsetaten. En annen sak er grensen på 12 etasjer. Mange steder vil også alt mellom 6 og 12 etasjer fremstå som "høyhus". Venstre vil ikke godta bygging av slike hus selv om de er under 12 etasjer	Arbeiderpartiet har vedtatt i kommunevalgsprogrammet at det kan bygges høyhus når det er en del av en helhetlig plan. Høyhusdebatten går friskt i partiet og vi har ventet med å presisere dette standpunktet til debatten skal avgjøres i kommunen, jf. Plan- og bygningsetatens utredning om saken. Byrådet har varslet at denne saken er utsatt til over valget. Det er derfor for tidlig å si hvilke steder vi mener det kan passe med Høyhus.	Vi har ikke partibehandlet forslaget "Høyhus i Oslo". Byrådet har foreløpig ikke avgitt saken. I utgangspunktet er derfor ikke SV for høyhus på noen av de omtalte stedene.	For bygging av høyhus etter konkret vurdering. For høyhus i knutepunkt og andre fortettingssoner. Også for bolighøyhus i drabantbyene. Argumentasjonen er primært knytta til bærekraft,, men også tiul miljøforbedring når det gjelder byliv.

Aksjon for human byutvikling

		<p>høyere bygningsmasse enn i dag, der forholdene ligger til rette for det. Dette betinger imidlertid tilstrekkelig bredde i gateløp og byrom. Ny høyhusbebyggelse, som enkelte signalbygg langs Ring 3, skal ikke forekomme. Oslo Høyre går også imot bygging av høyhus på Vestbanetomten. En begrensning av høyhus er nødvendig av hensyn til byens fremtidige kvaliteter og vil forsterke en harmonisk byutvikling. I Bispevika og Vaterlandområdet ligger forholdene derimot til rette for noen høyhus.</p>					
<p>2. Er partiet for det eksisterende prosjektet for Vestbanetomten, eller vil dere gå inn for omkamp?</p>	<p>FrP har ikke gått inn for "omkamp" om Vestbaneplanen.</p>	<p>Høyre foreslo opprinnelig at operaen skulle flyttes til Vestbanen. Da Stortinget gikk inn for å legge operaen i Bjørvika, og ikke på Vestbanetomta, tok Høyre initiativ til å lokalisere det nye hovedbiblioteket der i stedet. I tillegg til bibliotek, støtter Høyre planene om et</p>		<p>Venstbanen er vanskelig. Per i dag går Venstre ikke inn for en omkamp. For oss er det viktig å holde fremdriften i arbeidet med nye Deichmanske hovedbibliotek, og gjøre dette til et av de fremste bibliotek i verden. Vi forhandler nå om tomtespørsmålet med staten, og hvis</p>	<p>Vi har sagt at vi mener planene for Vestbanen må endres. Det er litt uklart om dette best gjøres med en ny arkitektkonkurranse, eller om det finnes andre løsninger. Vi har fått innspill fra arkitektmiljøer om at det er uryddig med ny konkurranse om premissene skal være de samme. Da programmet for Vestbanen ble behandlet i bystyret presiserte vi at nytt bygg</p>	<p>SV er ikke for Vestbaneprojektet slik det ble presentert første gang. Prosjektet må justeres på flere områder, blant annet må høyhuset ned. Bystyret har tidligere lagt føringer i form av et rammeprogram for Vestbanen, og skal senere behandle en reguleringsplan. Bystyret kan ikke tvinge Statsbygg som eier tomten til å gå en ny runde/ta omkamp. SV forutsetter at det</p>	<p>Ikke omkamp (Øystein Grønning har hatt artikkel i Arkitektnytt og er intervjuet på Kulturnytt om omkamp).</p>

		fredsprismuseum og et kultursenter med kino og evt flere andre kulturinstitusjoner. De endelige planene for området vil bli behandlet på vanlig måte når reguleringsplanen for Vestbanen blir fremlagt for bystyret. Vi støtter derfor ikke forslag som har til hensikt å obstruere fremdriften av de ovennevnte prosjektene.		resultatet av disse forhandlingene blir at kommunens areal skal skilles ut og kjøpes, kan dette innebære at det blir aktuelt å forlange et nytt prosjekt. Om det i det hele tatt er mulig å bearbeide forslaget som foreligger slik at det fremstår som bra for byen er usikkert..	på Vestbanen måtte forholde seg til Rådhuset som signalbygg. Vi ville at utbyggingsplanene skulle ta høyde for et lavere volum enn det som ble vedtatt.	gjennom det reguleringsmessige arbeidet er mulig å foreta nødvendige tilpasninger, og vil avvente byrådets forslag. Alternativet vil være å forkaste planen.	
3. Godtar partiet de byggehøyden og utnyttelsesgradene i Bjørvika som Plan- og bygningsetaten foreslår?	Nei. FrP's bystyregruppe har slått fast noen hovedretningslinjer når det gjelder Bjørvika, men vil komme tilbake dette til i forbindelse med behandlingen av Bjørvikaplanen til høsten.	Nei. I forhold til Plan- og bygningsetatens planforslag går Høyre inn for noen endringer, i tråd med det byrådet har foreslått: , Redusere antall høyhus fra 5 til 2 (hver av dem på 16 etasjer), og i tillegg redusere høyden på de gjenværende høyhusene. , Mariabakken utvides. Dette skaper en siktakse fra Middelalderparken til fjorden og Akershus festning. , Opprette en ny siktakse gjennom Bispeken slik at det skapes sikt fra Ladegården både til Bispevika og		Behandlingen i byrådet har redusert byggehøyden og utnyttelsen betydelig, og dette er Venstres fortjeneste. Dette arbeidet fortsetter i byutviklingskomiteen. Vi ønsker å redusere utnyttelsen ytterligere, særlig foran Middelalderparken. Her bør også Sørenggata senkes. Vi ønsker også en parkløsning foran Børsen, og vil se på muligheten av å redusere bredden på Nyland Allé og å få denne til å fungere bedre som byrom.	Reguleringsplanen for Bjørvika skal få en grundig behandling i Arbeiderpartiet. Vi har arrangert et samråd om planene med representanter fra bydelen, interesseorganisasjoner, utbyggere og myndigheter. Nå nedsetter vi en gruppe i partiet som skal jobbe med saken gjennom sommeren, og vi vil invitere til å komme med innspill i flere runder. Først i august skal planene behandles i partistyret og bystyregruppa. Byggehøyder og utnyttelsesgrad er blant de sentrale problemstillingene som skal opp til behandling, sammen med trafikkbelastning, siktilinjer og sosial infrastruktur. Jeg vil gjerne invitere dere til å	Nei, SV godtar verken byggehøyder eller utnyttelsesgrad slik Plan- og bygningsetaten foreslår for Bjørvika, og vil gå i dialog partiene i bystyret for å bedre planen. SV har programfesta at vi ikke ønsker høyhus i Bjørvika.	Ja. Bjørvika ligger ved landets største kollektivknutepunkt og må ha høy utnyttelse. Dessuten er grunnforholda så vanskelige at lav utnyttelse ikke er økonomisk bærekraftig (altså: da heller la området ligge som nå).

		Akershus festning. Bispekilen skal strekke seg fra Bispevika til Sørenga og vannspeilet ved Middelalderparken.			komme med synspunkter underveis.		
4. Vil partiet gå inn for å pålegge både private utbyggere og offentlige instanser som starter prosjektering, å informere og konsultere lokalmiljøet på et tidlig stadium?	Ja.	Ja, og dette er allerede ivare tatt gjennom plan- og bygningslovens §16 om samråd, offentlighet og informasjon.		Ja, Venstre vil pålegge private utbyggere og offentlige instanser som starter prosjektering, å informere og konsultere lokalmiljøet på et tidlig stadium. Venstre ønsker å snu prosessene i forhold til hvordan Oslo kommune i dag behandler byutviklingsspørsmål. Lokalmiljøet og andre interessegrupper må trekkes med langt tidligere enn det som blir gjort i dag. Spesielt gjelder det i de overordnede planene som legger premissene for senere enkeltreguleringer. Dette må legges inn som en naturlig del av arbeidet i Plan- og bygningssetaten. Mindre saker som først og fremst angår lokalmiljøet, bør delegeres til bydelsutvalgene, sammen med	Vi har drøftet dette spørsmålet i forbindelse med at vi i disse dager behandler evalueringen av småhusplanen. Planlovutvalget har foreslått at det skal legges frem planprogram på et tidlig tidspunkt. Vi mener det er vesentlig at politiske myndigheter tidlig engasjeres i utbyggingssaker, i hvert fall når de er av en hvis størrelse. Vi er oppmerksomme på velforeningenes og bydelspolitikernes frustrasjon over manglende informasjon om slike saker. For ofte kommer nærmiljø og myndigheter sent inn, slik at vi behandler dispensasjoner i ettertid. Det er viktig å snu denne tendensen. Det vil spare både naboer og utbyggere for mye arbeid og forhåpentligvis få ned antall klagesaker. Vi mener generelt at det bør legges opp til større reguleringsplaner og helhetlig planlegging av områder, slik at prinsippene nedsettes i	SV går inn for at det utarbeides områdeprogrammer/bydelsvise programmer hvor lokalmiljøet gjennom velforeninger og andre aktivt bidrar til utarbeidelse av selve planen. Det vil styrke beboernes interesser, og legge vesentlige rammer og premisser for private så vel som offentlige utbygginger.	Ja, slik det er pålagt i Plan- og bygningsloven.

Aksjon for human byutvikling

				klagesakene.	forkant av utbygging, og ikke etter den enkelte utbyggers forgodtbefinnende. Dette bør gi rom både for offentlig debatt og klarere retningslinjer. Libe Rieber-Mohn fra Ap har fremmet et privat forslag om estetikk, der slike spørsmål vil bli tatt opp. Vedlagt er merknadene til småhusplanen fra byutviklingkomiteens behandling.		
--	--	--	--	--------------	--	--	--

Arbeiderpartiet betegner sitt svar som foreløpig, slik:

Takk for deres brev. Alle spørsmålene dere stiller går for så vidt til saker som er under behandling og der det ikke foreligger noen endelig konklusjon. Vi ber derfor om å få komme tilbake med presiseringer senere, men skal svare etter beste evne.

Høyre har i tillegg følgende generelle betraktninger:

Høyre er opptatt av å skape en mest mulig levelig by, med ren luft, tilgjengelighet til natur, fjord og et mangfoldig byliv. Oslo må bevare sin identitet som "den blågrønne byen". Oslo Høyre vil derfor opprettholde markagrensen og fortsette arbeidet med å realisere Fjordbyen. Gjennom Oslos kommuneplan er det påvist hvor det kan bygges 40.000 nye boliger i Oslo uten å bryte markagrensen – blant annet ved å skifte ut containerhavnvirksomhet med boliger langs sjøsiden. Bygging i marka er altså ikke nødvendig for å gi plass til nye innbyggere. Byutviklingen i Oslo har ikke alltid vært like vellykket, men vi har tatt vare på mange strøk med en karakteristisk egenart som det er viktig å bevare. Punktbevaring har i enkelte tilfeller hatt uheldige konsekvenser for strøkens helhetlige utvikling. Oslo Høyre ønsker å føre en politikk med større vekt på bevaring av strøkens helhetlige struktur. Det kan gjøre det nødvendig å sette strengere rammebetingelser for ombygging, nybygg og for bedre vern av fungerende boområder.

Oslo Høyre ønsker et sterkere vern av villabebyggelsen i Oslo og ønsker et linjeskifte i forfettingspolitikken som innebærer langt strengere rammebetingelser for slik nybygging.

Oslo har flere områder med unik bebyggelse som det er viktig å ivareta. Oslo Høyre ønsker en større bredde i boligtilbudet, og vil legge til rette for flere småhusområder. Utbygging og fortetting må skje i tråd med strøkets egenart. Betydningen av de felles uterommene øker i tråd med en urban trend, der det å bruke og oppholde seg i byen, oppfattes som viktigere enn før. Høyre vil føre en meget streng praksis med hensyn til å tillate omregulering av friområder til andre formål. Høyre vil legge til rette for at byrom som parker og plasser kan tas mer i bruk. Dette kan for eksempel bety at man endrer trafikkmønstre over slike plasser, eller stenger for biltrafikk om sommeren, at man gir anledning til familie-, kulturaktiviteter og uteservering osv.

Venstre bidro også med disse generelle betraktningene:

Venstres program for neste bystyreperiode har mange klare formuleringer om byutvikling. Særlig vektlegger vi at Oslo skal være en åpen by, som fortsatt skal beholde sitt intime preg. Vi ønsker en klassisk byutvikling som skal foregå i en menneskelig skala, og vi sier nei til bygging av høyhus. Oslos beliggenhet i amfiet av grønne åser skal vektlegges i fjernvirkningen av alle prosjekter. Vi er også klare på at den reviderte småhusplanen skal fremstå som en bevaringsplan med mulighet for en skånsom fortetting, fremfor omvendt. Det må absolutt ikke kunne stilles krav til at nybygg/påbygg skal bryte stilmessig med det bestående. Andre sentrale punkter for Venstre er bevaring av murbyen, funksibyen og en tradisjonell urban byutvikling rundt viktige kollektivknutepunkt.

SV bidro også med disse generelle betraktningene

Oslo SV er et høyhus-kritisk parti. Vi ønsker fornyelse og fortetting uten å trække på verken byens sjel eller innbyggere. Av samme grunn går SV også inn for kraftige innstramminger i dagen småhusplan. Det er viktig å strøktilpasse nybygg. I programmet for neste periode fastholder SV at Oslo ikke trenger høyhus for å nå målene om økt boligbygging. Det finnes nok arealer.